

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de două ori pe septemana: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorii foiei, pe afară la c. r. poste cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate către expeditorii. Pretulu pnenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 8.

ANULU XXIII.

Săbiu în 26 Ianuaru. (7 Februaru) 1875.

(tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pe unu anu 8. l. i. r. pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, și țieri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscrerale se platescu pentru întâia ôra cu 7 cr. sirulu, pentru a două ôra cu 5 1/2 cr. și pentru a trei a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Din Pest'a aducă foile de tôte colorile sciri interesante, de-si nu pré placute. Asiá este discussiunea cea scandalisatóre între deputatulu Csernatony și ministrulu-presiedinte, Bittó pentru diurnalulu „Közérdek“, despre care celu dintâiu afirmă cu tôte poterile ca e alu ministrului presiedinte, pre cându celu din urma respinge ori ce relatiune intima cu diurnalulu. O fôia de aici din locu spune, într'o corespondintia din Budapest'a, despre o prelegere a lui Pulszky dupa coulisse, în carea s'a enumeratu multe rufe fôrte nespalate fâra multa sfiála. A cui erá semnulu pre rufe nu se spune, dara fiindu ca „Reform'a“ a intratu în arena cu tóta vehementi'a contr'a negenârei lui Pulszky, nu e maiestria mare de a gâci la a cui adresa a fostu îndreptata prelegerea pulszkiana. Lónyay de altmintrea înca e în sirulu a celoru ce în desbaterea bugetaria a atrasu prin desfasurarea ideiloru sele atentiunea opiniunei publice. Si despre elu se dice ca a desfasuratu o programa de ministru și adaugu unele foi, ca a cautatu sa se asigure în *susu*. Tisza este unu altu lucéferu parlamentar, carele sterniá curiositatea publicului pâna nu i veni rendulu se vorbésca. Acum dupa ce a vorbitu și densulu 'si formuléza opiniunea publica parerea, ca níci dialectic'a lui nu va schimbá nimic'a la votarea proiectului în desbaterea generale. Dara de alta parte se sioptesce despre crisa, déca nu mai curendu la desbaterea speciale a bugetului. Cu cris'a acést'a se aduce o combinatiune curiósá: Sennyey, Lónyay și Tisza, în diverse forme, cu tôte aceste o combinatiune abia sperata și înaintea celoru ce o combina. Dincolo de tôte aceste ce se vede? Incertitudinea!

Intre oratorii desbaterei presente se amintesce și deputatulu serbu Polit. Eschiamatiunea lui de odinióra; „La Filippi ne vomu revedé“ este înca în memori'a tuturoru și asiá nu e mirare déca publiculu astépta sa auda ce va esí din rostulu unui barbatu, carele desi nu e binevediatu în multe cercuri parlamentarie, nu se bucura de despretiu u acestor'a.

† Afacerea universitatéi din Cernauti a înaintatu asiá de tare, încátu în siedinti'a senatului imperiale de Mercuri a adusu ministrulu de finantie unu proiectu de lege, prin care se asigura universitatéi sum'a de 71.803 fl. 7 cr. pre anulu 1875.

† Dupa multe fragmentári a ajunsu adunarea natiunale a Franciei la unu resultatu remarcabile constitutiunale. Cuventulu „republica“ se vede norocitu a figurá dupa o asteptare îndelungata, de mai cinci ani, în actele oficiale ale republicei franceze. Cu majoritate de unu votu, dupa scirile ulterioare, de două voturi, s'a primitu în adunarea de Sambata unu amendamentu alu deputatului Wallon de cuprinsulu urmatoriu:

„Presiedintele republicei se alege cu majoritate de voturi de către senatu și camer'a deputatiloru, cari ambe se intrunescu spre scopulu acést'a în adunarea natiunale. Elu se denumesce pre siepte ani și póte fi realesu.“

Insemnatatea amendamentului este ca pre lângă stracurarea cuvintelor „presiedintele republicei“ în constituti-

nea franceza, s'aru vedé si form'a republicana asigurata. În Franci'a inse, si mai cu séma dupa cum suntu corpurile legiuitoare constituite, cine aru împedecá alegerea unui principe din cas'a Orleaniloru séu chiaru alegerea lui Lulu (Napoleonu IV.)? Mai departe cine séu ce asigura republic'a contr'a unei lovirii de statu, cu atátu mai vertosu, cu câtu asiá ceva în Franci'a nu s'aru ivi întâi'a-si-data.

Imperatulu Germaniei, se dice, ca a adresatu o epistola lui Alfonso XII cá regelui Ispaniei, prin carea accreditéza pre contele Hatzfeld de ambasadoru germanu la curtea din Madridu. Astu-feliu de epistole voru sosi si dela imperatii Austriei și Rusiei, prin ce recunóscrea regimulu celui nou ispaniolu va deveni *fapta complinita*.

Parlamentulu Angliei s'a deschisu Vineri. Cuvén'tu de tronu amintesce de relatiunile cele bune cu puterile esterne; de staruinti'a reginei pentru sustienerea păcei; recunóscrea regelui Ispaniei, carea va urmá câtu de curendu; ca finantieles tierei suntu în ordine. Mai departe asigura ca regimulu va discutá preste scurtu tempu delaturarea legiloru esceptiunale de asup'r'a Iriei și promite unu proiectu de lege pentru introducerea procuroriloru de statu.

† Carlístii în Ispani'a fura batuti în dilele din urma în mai multe batalie. Generalulu Moriones a ocupatu Puerta Reyna și a intratu în Pamplon'a. Regele a plecatu cu cortelulu generale spre a se împreună cu Moriones.

† În Serbi'a iéra-si s'a schimbatu ministeriulu. Program'a ministeriului celui nou este *pacca*.

† Imperatulu Chinei a muritu.

† Diet'a Ungariei.

(Continuare din discursulu lui Sennyey.)

Modalitátile potu fi diferite (s'audimu!) Înaintea mea scopulu are pondu decisivu. Dara si astadi enunciu, ca, dupa parerea mea, interesulu administratiunei aru castigá prin denumirea dregatoriloru municipali (contradicere în stang'a, via aprobare în drépt'a, o miscare continua). Prin acést'a cerculu de controla a jurisdicțiuniloru, care trebuie sa se eserceze asup'r'a tuturoru ramuriloru administratiunei nu s'aru restringe, ci s'aru largi si dreptulu de a dispune, alu jurisdicțiuniloru în sfer'a autonoma de activitate nu s'aru stinge.

Pentru a simplificá administratiunea aflu necesaria împreunarea unoru ministere (Aprobare.) Nu pentru ca în consiliulu Corónei siedu atáti'a si atáti'a barbati binemeritati, amu sa objectiunezu. Déca tiér'a are atáti corifei, cari prin positiunea loru în parlamentu, prin inteliginti'a mai nalta si prin esperiintia potu sa faca servitie folositoare intru promovarea intereselor tierei, atunci în supremulu consiliu potu sa siéda si mai multi decâtu suntu acum; recompens'a numai modesta ce o primescu nu va face sarcinele generali mai nesuportabili; ceea ce inmultiesce inse sarcinele tie-

rei în asiá gradu înaltu si face masinari'a mai complicata, consiste intr'aceea, ca fia-care ministeriu si are dicasteriulu seu propriu si deosebitu (Asiá este!) si complica asiá de tare masinari'a prin aparate grandiose, prin despartimente deosebite de compturi, prin dregatorii de cladiri si prin officie ajutatórie si inmultiescu spesele cum nu corespunde acést'a relatiuniloru tierei

Trebuie sa se simplifice, dupa a mea parere, procedur'a birocratea ce domnesce în aceste dicasterie, care fu primita cá o remasitia din sistemulu vechiu de si aceea nu corespunde inse cu principiulu respunsabilitátiiei personali, pre care dupa spiritulu constitutiunei nóstre este basata ori ce dregatoria, nice cu recerintiele unei proceduri rapede si punctuali. (Aprobare.)

Prea stimatulu domnu ministru presiedinte avú deplina dreptate cându dise în comisiunea finantie ca statorirea manipuliunei se tiene de sfer'a de activitate a guvernului. Nice nu-i trecea cui-va prin minte sa faca norme în privinti'a acést'a prin intervenirea parlamentului. Sum convinsu în genere, ca în cestiunea regulárei administratiunei totulu póte sa provina numai din initiati'a guvernului, dela conducerea intielépta a lui. (Aprobare în drépt'a). Conlucrarea legislativei numai acolo e de lipsa, unde se cere crearea unei legi nóue séu modificarea séu suplinirea celei vechi. Dara togm'a pentru acést'a nu se póte relevá de ajunsu, ca problem'a ce o are guvernulu în acést'a privintia este mare si însemnata si ca a sositu tempulu, a o resolve. (Aprobare viua.)

Nu voiú sa afirmu, stimata Casa, ca se voru esoperá prin simplificarea mecanismului de guvernare crutiári grandiose, cu tôte ca sum'a ce se va mediloci pre acést'a cale, esecutandu-se în tóta directiunea o simplificare consecuenta, va fi fôrte considerabila, si între stârile derangiate în cari se afla tiér'a astadi, merita si sumele mai mici atentiunea nóstra. Dara eu nu tagaduescu, ca urcarea lefeloru oficialiloru, cu deosebire în clasele de rangu mai josu, togm'a în momentulu, cându pretendemu dela densii o încordare mai mare a puteriloru, este neamanavera. (Aprobare.) Asiderea recunoscu, ca pretensiunile juste a celoru deveniti superflui trebuie satisfacite si recunoscu mai departe, ca déca voimu stári regulate intemeierea unei politii de statu este nedispensabila. (Aprobare în drépt'a.)

Nu potu inse sa admitu, ca printr'o intogmire grabnica si cu planu a administratiunei nóstre vomu provocá fluctuatiuni. Fluctuatiunea jace în situatiune si în neincredere, în urm'a cărei fia-care semte, ca stârile de astadi nu se mai potu tiené. (Aprobare viua.) Déca din anu în anu sub presiunea trebuintelor momentane facemu schimbári producendu numai carpituri, atunci si numai atunci sentiulu nesiguritátiiei devine permanentu, (aprobare în stang'a), positiunea oficialiloru siuwaitória pâna la descurgiare. (Adeveratu!) Recerintieloru stabilitátiiei se va corespunde numai cându ceea ce trebuie sa se întemple se întempla grabnicu si cu planu. (Aprobare.)

Dupa statorirea séu acceptarea acestorü principie eu mi inchipuescu purcederea cam în urmatóriele: (S'au-

dimu! Voru trebui sa vina în consideratiune acele venite a statului pre cari urcându possessiunea tierei si folosindu tôte puterile într'unu modu corespundietoriu, potemu sa contâmu în tempuri si între împregiurári normali.

Nu amintescu numeri, sciindu câtu de precaria este increderea chiaru si în cifrele ce le avem. Statorindu-se în modulu acést'a isvórele de venitu aru trebui sa se subtraga acele sume ce reprezenta indatoririle luate asupra-ne pre cari trebuie sa le tienemu, de-si noi le potemu miciorá pre acele cu tempulu prin conversiuni si operatiuni de creditu corespundietórie, si ce va remané preste aceste va formá acelu cadru, în care vomu intogmi trebuintele nóstre. (Aprobare.)

Dupa statorirea acestorü puncte de vedere preliminarulu împartienduse nu în detaiuri, ci dupa grupe principali, se va gatí pre trei ani, déca greutátile transactiunei precum si sum'a spre acoperirea trebuintelor se va estradá si déca spre acoperirea trebuintelor se va pretinde devotamentulu natiunei, eu sum convinsu, ca ea vedindu unu planu înaintea sea si ca ingrigirile si indoiiele ce esistau încéta printr'o purcedere cu planu (aprobare viua), va fi gat'a a aduce sacrificie chiaru si între relatiunile de lipsa de astadi. (Aprobare viua.)

Micu în proportiune cu cele începute si póte angustu fatia de ambitiunea natiunei nóstre va fi cerculu, în care va trebui sa ne întórcemu si în conformitate cu realitatea sa reducemu totu ce ceremu dela statu. Eu sum inse convinsu, ca acést'a se va ajunge si suplini prin vitalitatea ce jace în genere în natiunea nóstra, si în deosebi inse în natur'a stârilor regulate, se va suplini prin acea putere expansiva si desvoltare rapede, cari totudéun'a merge mâna în mâna cu relatiunile normate, si în urm'a acestorü sum convinsu, ca natiunea acést'a se va stradui sa suplinésca prin diligintia și munca potenciata, prin ajutoriulu propriu pre cale sociale si privata cu multu mai naturalu si mai corespundietoriu aceea ce guvernulu nu este în stare sa dea si sa implinésca în urm'a medilóceloru sele restrinse. (Aprobare viua.)

Pre terenulu reductiuniloru amintescu cu privire la justitia numai atátu, ca aru fi tare de doritu sa se considere în planurile elaborate cu multa diligintia si în cele ce se afla în lucrare interesele fôrte simple si datinele poporului si sa se reguleze procedur'a dupa notiunile simple ale poporului nostru. (Strigári: Asiá este!)

Recunoscu si apretiescu nesuintiele prin cari voimu sa radicâmu justiti'a nóstra la nivel'a sciintiei si civilizatiunei, dara adeverat'a sciintia recipéza si stiméza si elementele practice a vietiei. (Strigári: Asiá este!) Iustiti'a este pentru poporu si nu poporulu pentru justitia. (Aprobare generale.) Relatiunile si datinele simple a le poporului au pondu decisivu si de ôre-ce nu voiescu sa relevezu tôte dispusetiunile câte se receru spre acestu scopu, esprimu numai ca déca inactivâmu cu consecuinta în justitia simplificarea si decentralisatiunea, déca simplificâmu cu deosebire competintiele de apelatiune, atunci si pre acestu terenu vomu poté esoperá crutiári. (Aprobare viua.)

Din sirulu reductiuniloru nu potu

sa remana afara acele crutiari, cari suntu possibile, dupa parerea mea, atatu la armat'a comuna catu si la aperiarii tieriei, si adeca la armat'a comuna fara de a sgradu prestabilitatea ei, la aperiarii tieriei fara de a periclit' sustienerea loru in intiesulu dispusetiuniloru normate prin lege. Acest'a este dupa opiniunea mea cu privire la starea financiale a natiunei de astadi necesariu. (Aprobare.) In aceste crutiari numai si numai interesulu, ca monarchia sa fia capabila de arme intre tote impregiurările, determina marginele. La starea Europei de astadi, candu tote natiunile inarmeza, desarmarea seu o atare reducere a armatei, catu sa nu pota corespunde chiamarei sele, la noi nu este cu putintia. Dara eu totusi repetiescu convictiunea, ca si in cadrulu acest'a suntu necesarie si se potu face crutiari pre cale administrativa.

Cu ocasiunea revisiunei legiloru militare va fi la locul seu sa se considere, de nu se pote aduce conceptiunea esagerata a numeriloru in proportiune cu capabilitatea poporului de a purta sarcini, nu numai din acestu temeiu, ci si din punctulu de vedere, ca sa se medilocesca o capabilitate de arme avantagiosa si o organizatiune corespundetoria. Detaiuri si cifre nu aducu nici aici inainte fiindu ca sciu intaiu, ca aceste legi suntu basate pre unu tractatu bilateralu si a dou'a si din cauza ca eu vreu sa reservezu iniciativ'a pentru consiliarii Coronei, cari cunoscundu eventualitatile starei europene si semtinu chiamarea loru voru sci sa alega tempulu si impregiurările mai bine, si se voru adoperá fara de a periclit' interesele monarchiei si trebuintele poporului, ca precum se ostenescu cu norocu si succesu pentru sustienerea pácei, asiá si popórele sa sentia nu numai sarcinele, ci si fruptele si binecaventările pácei. (Aplausu viu.)

Vreau sa observu inca, ca in considerarea acestoru cestiuni mari sa nu fia objectu de indoiela de o parte increderea si simpatia sincera cátra armat'a comuna, cari suntu lastarii spirituali ai destoiniciei si recompensa morala pentru consciintia datoriei ei, de alta parte si acea ide'a natiunale, pre care eu o stimezu cu deosebire in institutiunea aperiatoriloru tieriei, cu tota esagerarea speseloru si a cifreloru. (Aprobare.)

Siedintia se suspinde pre vr'o cate va minute.

Dupa pausa Bar. Paulu Sennyey continua mai departe cuventarea sea astfelu: Acum trecu la a dou'a parte a modestului meu discursu, anume la intrebarea despre urcarea veniteloru statului, si aici repetu, ca dupa parerea mea introducerea unoru dári noué si urcarea dáriloru sustatatorie este neincungiurabile, cari dári suntu de a se urca si in ce mesura, care dári aru fi de a se introduce de nou, despre acest'a numai atunci pote fi vorba, dupa ce cas'a va primí in desbatere meritoria proiectele de legi respective; deocamdata observu ca eu fatia cu acelea, iau positiunea celei mai perfecte obiectivitati. Spre o opositiune tendentiosa, fia contra persóneloru seu contra proiecteloru, n'amu nici aplecare nici vre-unu motivu.

Eu inca nu me lasu a fi condusu de ambiitiune personale seu de placerea dupa putere. Acest'a sub impregiurările de fatia ale patriei aru fi o crima. Si eu numai un'a 'mi vindicu, si credu ca aici nu mi va detrage cine-va din dreptate, ca eu nici odata n'amu cautatu o ocasiune ca sa-mi indesu inainte neinsemnat'a si forte modest'a mea persóna (adeveratu! adeveratu!) Eu, precum multi mi-au imputatu, mai multu amu incungiuratu atare ocasiune. (Asiá este! sa audimu!) Nu este simtiulu respunsabilitatii, nu este sarcina activitatiei factice, ce me retiene; ci convingerea, ca sub impregiurările

de fatia ale tieriei unii barbati, — de aru mai posede inca pre atata taria de caracteru si inca pre atata capacitate spirituale, pre care din urma eu nu o posedu — spre a ajutat nu suntu in stare; acest'a o pote face numai o conclucrare barbatésca, zelosa, corecta si intensiva a parlamentului (adeveratu!), pre care eu — atata simtiu politicu posedu — in dia de astadi nu potu conta.

Pote fi deci cas'a convinsa, pote fi fia-care membru alu aceleia convinsu despre cea mai obiectiva positiune a mea. Prejudecat'a mea are o linia demarcatoria dupla. Un'a este ea fiant'a statului si adeveratulu seu postulatu ori cum si cu ori-ce pretiu 'si va afla acoperirea sea, a dou'a este considerarea aceleia ca ore suntemu noi destoinici pentru sarcina ce o avemu in vedere, ca ore aceia, pre cari nemidlocitu i intempina aceea sarcina suntu destoinici de ea? ca ore o putemu noi lua pre aceea ca pre o adeverata acoperire, ca nu va fi ea ore in unele parti ilusorica si conditiunea, ca ave-vomu pentru pretiulu acestei jertfe o stare normale, care se pote servi ca adeverata compensatiune pentru acelea (aprobare viua). Un'a fara alta nu o potu primí si nu-mi potu cugeta ca s'aru pute primí, ca ci voi vinti'a de jertfa premete destoinicia de jertfa ca scopulu pentru care ne jertfim, sa se pote ajunge. Fara de aceste vointia de jertfa este pura ilusiune de simtiementale, si eu suntu convinsu ca acest'a nu va intemeia creditulu nostru in Europ'a, adeca pentru ca sub impresiunea ore-carui motivu de simtiementu nobilu vomu vota ca natiunea este gat'a a jertfi de buna voia; dara se va intemeia creditulu nostru atunci, candu Europ'a se va convinge ca noi amu ingritu cu considerare matura si de unu resultatu plinu de succesu (aprobări vii durabile).

In urm'a acestora nu potu eu din acesta sinceritate ce mi-amu factuo de datorintia, sa retacu, ca politic'a onoratului regimu, pre catu e de lasia si clatinanda pre ori care altu terenu de reforma, pre atatu e de in-drasnetia in acele conceptiuni, ce se reducu la urcarea dáriloru (aprobare viua in stang'a). Cea mai mare parte din acelea va apesa iera pre umerii acelor'a, cari porta sarcina dáriloru directe si cari spre acoperirea speseloru in statulu nostru contribue intr'unu raportu, care dupa cum sciu eu nu mai vine inainte nicairi in Europ'a. (Asiá este!) Eu nu sciu nici unu casu, ca pre tempulu candu domnesce pace deplina, fara ca — multamita lui Dumnezeu! — tier'a sa fia seu prin miscari din afara seu din launtru seu in altu modu periclitata, ci numai sub influintia unei sisteme gresite sa se fi urcatu darea directa deodata intr'o mesura atatu de mare.

Din aceste me temu, ca prin sarcina urcării de dare proiectata restantiele de dare se voru inmultí; si me temu ca ponderositatea acelor'a va apesa umerii acelu ce suntu astadi platitori punctuali, a caroru numeru inse nu se va inmultí ci se va imputená si de ce me temu este ca deca vomu continua si mai departe calea pre care mergemu astadi si nu ne vomu trudi, ca sa vindecamu radicalu reulu nostru, vomu ajunge in anulu 1877 iera acelu punctu, incatu vomu fi siliti a acoperi nescadiutulu nostru deficitu prin urcari de dári noué seu apoi prin operatiuni de creditu (da! asiá este! din partea stangei aprobare). Acum, de-si eu nu consimtu cu sistem'a facerei de datorii precum m'amu si exprimatú dejá in acesta casa, totusi eu sub greutatile decadintiei de acum si sub impregiurările de fatia, cari intr'adeveru suntu critice, asiá tienie de unu reu cu multu mai micu acea impregiurare, candu adeca amu intrebuintia o suma mai mare din imprmutulu ce-lu avemu spre acoperirea

deficitului din acestu anu, decatu ca la doi ani dupa jert'a adusa sa ne luamu din nou refugiu iera la esperimentulu urcárilor de dare seu alu facerei de datorii. Acest'a aru sgradu totalu creditulu nostru in Europ'a si aru impinge natiunea la marginile desperarei.

In urm'a celoru dejá espuse tienu de necesariu acest'a (urcare) — de ore-ce inse suntu de convingere, ca unu experimentu de urcarea dárei, in aceea mesura precum s'a planuitu, este periculosu si stricaciosu, -- nu admittu urcarea ca o intregire a dáriloru, de-si cu parere de reu recunosc necesitatea de a se urca acelea pana la unu gradu anumitu, ci o admittu numai ca unu ajutoriu la acelea, ca astfelu sa se faca pasii cei mai resoluti pentru inmultirea veniteloru statului si a folosirei tuturoru factoriloru spre acestu scopu.

Ce se atinge de pretiunea bunuriloru statului, accepteazu aceea, ce cuprinde raportulu comisiunei financiare in asta privintia; eu suntu convinsu ca prin predarea bunuriloru la privati, inmultindu-se productiunea si prosperandu industri'a se voru crea obiecte noué de dare, cari apoi voru inmultí venitul statului. Eu recunosc ca in acesta privintia nu se potu face pasi deodata, si ca pretiunea trebuie sa se faca dupa unu planu pre-cugetatu si bine previzatu, la care in catu este posibilu a s'aru semna de consideratu si atragerea natiuniloru tieriei in interesele comune.

Recunosc si accepteazu si aceea, ca adeca intrég'a suma, ce aru incurge din aceste sa se intrebuintieze spre scopurile imprmutului de statu. Deca succede inse ca sa se creeze unu fondu pre acesta cale, care aru promová necesitatea de convertare, ce necesarimente s'aru ivi, atunci dupa parerea mea amu fi scapatu de grigia si amu fi ajutat in mare mesura sarcineloru viitorie.

Eu accepteazu totu ce a disu stimatulu meu amicu Eduardu Zsedényi cu privire la acea ramura a economiei de statu, care e impreunata cu intreprinderi de industria, deca se va procede si la pretiunea acestora din punctu de vedere natiunale economicu si cu deosebire, deca nu se voru vinde padurile statului in mase mai mari — acest'a aterna dela impartiel'a si positiunea regimului — atunci in totu casulu trebuie sa se puna capetu economiei de acum cu deficitulu permanentu (aprobări).

Si ca sa nu vorbescu multe, (sa audimu! sa audimu!), ca sa atingu numai punctele principali 'mi esprimu convingerea mea, ca prin o grupare acomodata a linieloru garantate, dara cu deosebire prin regularea dupa lege a datorintiei la lucru publicu, s'aru pote procurá tieriei unu venitu insemnatu ce aru numerá milioane, prin aceea s'aru incungiura sfasierea puteriloru ce disparu acum, care provine parte din neimplinirea punctuale a detorintieloru parte din folosintia reu aplicata.

Eu suntu convinsu, ca noi amu mai putea inca inmultí venitele statului, deca prin o lege s'aru cassá seu celu putienu s'aru restringe privilegiele de sare si licentiele private de tabacu.

Si in fine, ca sa-mi esprimu parerea deplinu, suntu convinsu si despre aceea, ca liniel statului — nu pre tempu indelungatu — dara pre unu terminu anumitu, aru fi de a se lasa manipulat'iunei private, premitiendu, ca noi n'amu putea incepe alte conjunctiuni mai favoritorie.

Eu cunosc on. Casa si admittu nisuintia mai multoru state europene de a centralisa midilocenele de comerci si cu deosebire liniel ferate in administratiunea statului. Eu o tienu acest'a de corectu, si acelea state o potu face acest'a ca ci ele suntu avute, dara si acolo remane administratiunea sta-

tului, ce se atinge de rentabilitate, in dareptulu manipulat'iunei private; inse ele 'si suplinescu acestu desavantagiu prin avantajie natiunale-economice, care apoi cresc indirectu pentru statu.

La noi inse on. Casa, unde deficitulu escatu din causa espenseloru prea mari trebuie sa se acopere prin dare, a carei platire e impreunata cu datorii private facute cu cate 9 ba inca si mai mari percente, (asiá este!), la noi prin aceea nu se potu compensa interesele de comerci si avantajiele natiunale-economice recunoscute si de mine (aprobări).

Acum on. Casa pre candu me rogu de scusa pentru lungulu meu discursu (s'audimu! s'audimu!), trecu la a trei'a parte a vorbirei mele, si anume, la acele dispositiuni, cari suntu necesarie pentru radicarea harniciei nostre de dare. (S'audimu! s'audimu!)

Eu amu aretatu dejá ca in genere ordinea administratiunei promoveza capacitatea nostra de dare (aprobare in stang'a), cu privire la intrebarea de banca (s'audimu! s'audimu!) precum se pare nu esiste intre noi nici o divergentia de pareri, ea se pote catu de curendu resolve cu succesu. Regularea referintieloru de creditu si a valutei precum si resolvarea in modu corespundetoriu a intrebarei referitorie la banca, le dorescu si eu si le tienu de necesarie (aprobări). Eu dechiaru, ca in casu candu s'aru putea pre langa asigurarea si pastrarea intereseloru de creditu a tieriei nostre a-siu tienie impreunarea cu banc'a natiunala austriaca de cea mai norocosá combinatiune (aprobare in drépt'a). De asemenea tienu de corectu si necesariu revisiunea conventiunei vamale, in aceea directiune, ca adeca sa se delature acele scaderi ce se reducu la impartirea venitulu dupa darea indirecta. Si aici 'mi esprimu dorintia ca dupa repararea acestoru scaderi, cele-lalte avantajie mari, cari jacu in sustienerea tratatului vamalu sa se pastreze pentru natiune.

Inca doue lucruri dorescu sa mai amintescu; (s'audimu!) Celu dintaiu este: La interesele nationalu-economice ale tieriei róde o bóla, care in figur'a cametarnicului periclit'esa existintia poporului agricultoru, si care bóla deca nu intr'altu modu apoi pre spesele teoriei trebuie sa se vindece (aplusiu viu durabilu). Si la alte popóre s'a intemplatu, ca dupa cassarea legiloru de comertarie, aparendu rele atatu de potentiate, cari asiá dicendu suntu asemenea espropriatiunei si confiscatiunei de averi — s'au intorsu iera-si indareptu la procedur'a de mai inainte si au pusu comertarniculu in directiune anumita margini noué. Noi inca n'amu ajunsu incatu sciu eu, acele pericole de cari sa fimu reinproscati, ca adeca prin atari dispositiuni capitalulu realu si solidu sa se anguste si sa dee inderaptu.

Capitalulu solidu nu umbla dupa atari pericole, ba inca se feresce de ele. Aicea nu e atatu verb'a de interesele capitalului cursivu, ci e mai multu verb'a de acele negociuri, cari permitetimi sa observu in ori si care tieria este imposibilu de a se suferi seu a se pune catu-si de pucinu sub scutul legei (aprobare).

Alu doilea momentu, ce dorescu sa-lu amintescu este intrebarea despre intemearea unui depositu de marfuri in Pest'a si regularea portului. Multe amu facutu pentru capital'a nostra, ce suntu de admisu, ca ci aceea ce facemu pentru capitala este in interesulu tieriei si alu provinciei. Un'a inse amu negligatu, ceea ce dupa parerea mea este lucrulu principalu, si anume intemearea sub scutul si midilocierea statului a unui depositu de marfa, care in casu favoritoriu aru fi in stare sa asigure capitalei acelu avantaju, prin care in urm'a positiunei ei geografice aru fi chiamata ca midilocietoria pentru comerciulu lumei si cu deosebire pentru comerciulu orientalu.

Eu me temu, ca deca vomu mai negliga inca multu tempu resolvementa acestei intrebării, cele ce s'au facutu deja la alte locuri in mare mesura pre acestu terenu si voru aceta influinta simtibila si noi cu greu vomu mai fi in stare a castigá negociulu deja abatutu (aprobare viua strigări: venimu prea tardiu.)

Prin acestea amu ajunsu la incheara modestei mele espuneri, pentru a cărei mare estensitate me rogu de scusa (s'audimu). Eu m'am silitu a documenta, ca noi prin midiloce unilaterale, fiindu acelea chiaru bine alese nu potemu ajutá reloreru nostre si ca noi numai prin intrebuintiarea si folosintia acomodata si bine intogmita a tuturor midilocelor si a tuturor factorilor ne vomu scapá de reu. Nu este la loculu seu a aduce in ramulu desbateri generale detaiuri si cifre, prin urmare mi incheiu discursulu meu cu aceea, ca de ore-ce acoperirea trebuintelor tieriei, pretindu finirea catu mai ingraba a desbaterilor bugetare, primescu proiectulu de bugetu ca basa pentru desbateru speciale. (Strigări vii necontenite de „eljen.“)

Procesulu verbale.

alu conferintei inteligentiei romane din comitatulu Albei-inferiore tinute in 24 Ianuariu 1875 st. n. in urm'a convocării esmise de domnulu Axentie Severu in urbea Alb'a-Iuli'a.

Presenti: Axentie Severu, avocatulu Nicolau Severu, Demetriu Berghianu, Georgiu Berghianu, protopresbiterulu Alesandru Tordasianu, prot. Greg. Elechesiu, capelanulu Avramu Stoianu, parochulu Paulu Andrea, cetatienii: Iacobu Tulbureanu, Iosifu Romanu, presedintele scaunului orfanele Basiliu Duc'a, Gregoriu Mezei, Mihailu Cirlea, Nicolau Antonoviciu, avocatulu Alesandru Fulep, avocatulu Nicolau Barbu, avocatulu Nicolau Cosieriu, dr. Iacobu Brandusianu, Rubinu Patiti'a senatore, Ioanu Marginenu, Seshastenu Tesla.

Convocatorulu domnulu Axentie Severu aduce la cunoscintia onor. conferintei, cumca nefacendu-se cunoscutu oficiulu politicu din locu tinerea conferintei pre diu'a de eri, aceea conferintia prin cointelegere s'a amenatu pre astadi, ca asiá si domnulu comisariu respective domnulu primariu urbanu sa ia parta la aceta conferintia, precum in fakta s'a si prezentatu.

Dupa aceta deschide adunarea clubului prin o cuventare acomodata alegandu-se de notariu Rubinu Patiti'a prin care adunarea se declara de constituita sub presiudu d. Axentie Severu.

Se pune la ordinea dilei „apelulu fratiescu“ alu clubului romanu din comitatulu Clusiu, care se ceterse prin notariu.

Luandu-se la desbateru acestu apelu dupa diferite pareri desfasurate se decide:

Apelulu fratiescu alu clubului romanescu din Clusiu se ia cu placere si recunoscintia pentru initiativa luata, la cunoscintia si fatia de cuprinsulu acelui apelu se otaresce:

1. Cumca toti alegatorii romani au a nisui pentru a fi inscrisi in list'a alegatorilor de deputati dietali, si inteligentia romana are a se intrepune in aceta directiune.

2. Conferintia intregi natiuni romane din Transilvania in caus'a deciderii tienutei romanelor fatia de venitorele alegeri dietali sa se tienă in 15 Maiu 1875 st. n., la care conferintia se pota lua parte ori-care inteligente romanu, care posedu dreptulu de alegatoriu in vre-unu cercu electoralu alu Transilvaniei cu votu decisivu, — iera alti inteligenti cu votu consultativu. Terminulu de 15 Maiu s'a aflatu mai acomodat, ca diu'a de

convenire, pentru ca pana cu finea lui Aprile dupa prescisele legei electorale mai cu nu se va sci cine este alegatoriu, si listele abiă in primele dile ale lui Maiu se voru satori finalmente, dreptu aceea numai in tempulu propusu, ca diu'a de conferintia, va sci fia-care, cumca posedu dreptulu de alegatoriu.

3. Conferintia are sa o convoce clubulu romanu din Clusiu.

Cu aceta, conferintia clubului finindu-si agende, prin domnulu conducatoriu s'a dechiaratu de inchisa, si pentru verificarea protocolului s'a esmisu o comisiune de 3 membri si anume dd. Gr. Elechesiu, Alesandru Tordasianu si Michaelu Cirlea concipistu de advocatura.

Cu aceta procesulu verbale s'a inchisu si subserisu.

Axentie Severu m/p. Rubinu Patiti'a m/p. presiedinte. actuariu.

S'a cetita si verificatu aflandu-se intocm'a cu decursulu desbaterilor.

Alb'a-Iuli'a 25 Ianuariu 1875.

Alesandru Tordasianu m/p.

Gregoriu Elechesiu m/p.

Mihai Cirlea m/p.

Cuventarea d. Axentie la deschiderea conferintei tinuta in 24 Ianuariu 1875 in Alb'a-Iuli'a.

Stimati Domni si Frati! Doi ani trecura, de candu unii din noi cu vr'o 3—4 dile inainte de Duminec'a Tomei 1872 ne adunaseramu si organizaseramu in clubu pentru a ne consulta si determina, cum vomu urma fatia de alegerile de ablegati la diet'a tieriei unguresci.

Resultatulu acelei consultarii fa: tramitarea a doi reprezentanti la conferintia din Sabiuu propusa si conchiamata pre dum. Tomei; acei reprezentanti aperiara cu tota demnitaea la Sibiuu opiniunea clubului de a remane pasivi. Dechiarandu-se dupa aceea conferintia din Sibiuu de partiale, de incompetenta, de conventiculu, Conferintia din 3/6 1872 — ce se tienu in acestu locu — in marea ei majoritate se dechiaru pentru pasivitatea declarata inca la Mercurea. Amu auditu pre multi planguandu-se, ca aceea pasivitate nu s'a escutatu dupa cum s'a pronunsiatu, dupa cum a decisu conferintia, dupa cum a doritu si oftatu totu sufletulu curatu si adeveratulu romanescu; ca unii aici cu noi au votatu pasivitate, iera acasa la ei, in scaunu, districtu si comitatu, au activatu nu numai din convingere mai buna, ca inainte cu 2, 3 dile, ci chiaru si pentru unu osu de rosu paralutie.

Eu inse de aceta nice nu m'am miratu, nice nu m'am spariatu seu descuragiatu.

Putiene esemple ne conserva istoria, domniloru, candu o natiune intréga sa fia fostu de un'a si aceea-si opiniune, candu sa se fia tienutu parol'a si sa nu se fia calcatu juramentulu; chiaru si compatriotii nostri in contr'a caroru tendintia avemu a lupta, nu suntu uniti intre sine, ei inca suntu in mai multe drepte, stenge si centre impartiti; — pentru acea totu dispuu, domnescu si ne ingraba in datorii — si precum despre ei nu pote dice cine-va, ca domnescu fara lege, asiá credu, ca va trebuí sa dicemu si despre noi, ca pana acum amu escutatu pasivitatea asia, precum s'a decisu la Mercurea, si aici o randunica nu face véra.

Domniloru! Suntu rari corbii si bibolii albi, dara totu suntu.

Se apropria acum a III-a alegere, pentru a carei preparative amicii din Clusiu ne au prevenitu prin apelulu dloru. Presupundu, ca toti cei presentu cunosc cu cuprinsulu, spiritulu si tendintia acelui apelu, nu me voiu ocupa cu analis'a lui, aceta e datorintia d-vostre: nici nu voiu cerca prin argumente scose din natur'a lucrului a preocupá seu incliná cre-

dintia si opiniunea d-vostre; voiu spune simplu pre a mea.

Eu consideru, dloru, pre natiunea romanésca fatia cu cea ungerésca, ca pre 2 sorori bune, legate cu tote interesele vitali un'a de alta.

Aceste 2 sorori au unulu si acela-si tata, dara din nenorocire 2 mame, fia-care mama s'a nevoitu a dá ficei se se acelu costumu, aceea educatiune, acele convingeri, de cari a fostu petrunsa ea insasi, ca suntu mai bune.

Aceste 2 sorori, pre catu tempu fura minorene si au statu sub un'a gubernanta betrana, au traitu in o intielegere ore care; a venit in se tempulu, candu cea mai mare, ajungendu inainte cu 29 majorenitatea cu curtesanii si amoresii sei, s'a incercatu se puna man'a pre averea, pre zestreá soru-sea inca minoréna, fara curtesani, ba chiaru si fara tutoru; aceea incercare inse fu nenorocita, pentru ca bietele surori, dupa o scurta ceta, se incaierara de capete si se incrun tara in sange, care le-a constatulu multu, pentru ca a trebuitu se vina tutori nechiamati, pentru ale desparti si scapá de perderi si mai mari.

Dupa unu tempu ore care aceste sorori sub tutoratul celu severu, sub care cadiusera prin incercarea celei mai mari de a-si apropiá partea celei mai mici, incepusera a se apropiá, a fraternisa, a-si face ilsiuni de buna intielegere; se facuse chiaru si unu contractu intre ele de buna intielegere, pre care tutorulu l'a confirmatu.

Ce se vedi inse, sor'a cea mai mare se marita chiaru dupa tutorulu amenduror'a, face pactu de casatoria in scrisu si-i da pre mana nu numai diestrea si partea sea, ci si a sorei celei minorene; — aceta se roga, plange, protesta, tote in zedaru.

Acum ajunse la maiorenitate, vrese sa-si ia noi reprezentanti: fi-voru acesti in stare a-i scoate partea — séu voru subscrie pactu incheiatu intre tutoru si sor'a cea mai mare cu tota'a perdere si daun'a acele mici? — Nu sci.

Dorescu inse, ca sor'a cea mica, pre care o representa natiunea romanésca, sa-si alega buni si fideli advocati, pre cari contrarii sa nu-i pota nici intimidá cu poterea loru cea mare ce o au din partea usurpata, nici calea cu argumente false, dara nici corumpe cu aurulu scosu din tier'a sororei celei mici, pre care voru ave a o apera, si asiá dechiaru siedintia clubului inteligentiei romane din comitatulu Albei de jos deschisa, punendu la ordinea dilei desbateru asupra apelului din Clusiu.

Alb'a-Iuli'a 24/1 1875.

A x e n t i e.

Ultimulu numeru din „Memorial diplomatique“ da informatiunile de mai josu asupra situatiunei parlamentare in Grecia:

„Amu datu séma despre deplorabil'a atitudine a opostiunei din camera deputatorulu din Aten'a, atitudine care aduse inchiderea sesiunei. Adunarea ne mai fiindu in numeru spre a deliberá.

Ni se scrie din Aten'a ca in Februariu camera va fi convocata in sesiune estrordinara, spre a vota bugetulu. Putemu sperá ca in acestu momentu se va gasi o majoritate suficienta spre a ingrigi de necesitatele serviciilor publice. Déca va fi astufeliu, regele George se va vedea nevoitu sa ia mesuri spre a salva Grecia cu chipulu aceta de acestu felu de anarchia legala, in care aru voi sa o afunde o partida lipsita de simtiulu politicu. Sa nu se insie opostiunea din Aten'a despre opiniunea Europei asupra ei. Europ'a blameza cu cea mai mare severitate purtarea factioasa a unei parti din reprezentatiunea elenica, si aduce in acela-si tempu unu omagiu meritatu regelui George, care, pana aci, s'a aretatulu plinu de dife-

rentia pentru regimulu liberalu constitutiunalu.

Vomu adaoga ca deca, din nenorocire, partisanii desordinei in Grecia voru continua opera loru subversiva, Europ'a care a creatu regatulu elenicu, de siguru nu va remane spectatore nepasatore la aceste manopere cari compromitu pacea in orientu.

Cetimu in „Press'a“ din Bucuresci:

Aflamu ca d. Teodoru Rosetti, ministru de lucrari publice si comerciu, a plecatu in cngediu la Viena si Berlinu, spre a se ocupa de unele interese economice ale tieriei.

Lumenele si capacitatea recunoscuta a dlui Rosetti suntu de natura a ne asigurá ca va aperi bine aceste interese.

D. B. Boerescu este insarcinatulu cu interimulu ministeriului dlui Rosetti.

Y In 17 Ian. s'a inmormentatu, la ora unu dupa amedi, generalulu Solomonu, demnulu ostasiu romanu, care murí june spre a traí betranu in tote animele.

Inmormentarea s'a facutu la biserica familiei dela Colintin'a. I s'a facutu ceremonia convenita. Totu corpulu oficierscu, ministerulu, reprezentanti, ai camerei, si ai senatulu, maresialulu curtiei si adjutantii domnesci in trasuri ale curtiei, in fine numerosii sei amici, toti cati au potutu alu cunosce spre alu iubi si stimá, l'au insocitu pana la bariera, si forte multi pana la loculu repausului eternu.

Pomp'a a fostu marétia. Dara ce a fostu mai maretiu, era amorea, era regretele unanime, era suvenirea cea dulce ce lasa acestu demnu soldatu si cetatienu! Aceta este cea mai mare si mai adevarata consolatiune pentru vertuosa veduva a generalului Solomonu, pentru printiulu Dem. Ghic'a, ilustrulu si totu-déun'a demnulu siefu alu acestei familie!

Noi nu potemu esprima mai bine atatu dorerea semtita catu si valorea generalului Solomonu, decatu reproducendu cuvintele ce generalulu Florescu, dupa terminarea servitiului divinu, a pronunsiatu in biserica in midiloculu asistentiloru emotionati.

Ieta aceste scurte, militaresci si atatu de bine semtite cuvinte:

„Domniloru, suntu vre-o 50 de ani de candu intre bravii nostri capitani cari se luptau in contr'a inamiciloru patriei, figura intre cei mai bravi Ioanu Solomonu.

„La 1830, candu s'au pusu cele dintaiu base ale organizareii armatei nostre, Ioanu Solomonu era de dreptu comandantulu regimentulu alu 3-lea de infanterie, recrutatu dintre Oltenii ce erau obicinuiti a lupta sub comand'a bravului loru capitanu.

„Colonelulu Ioanu Solomonu a fostu parintele bunului nostru camaradu Alesandru Solomonu, care nascutu la 1832 Februariu 25 a percursu treptatu gradele erarchiei nostre militare pana la acela de generalu de brigada, comandandu cu distinctiune mai multi ani regimentulu I-iu de linie si astadi dispare dintre noi dupa o vietia abiá de 43 ani si dupa unu servitiu efectivu de 27 ani.

„Domniloru! E durerosa si va fi pururea greu semtita de noi toti, perderea ce facemu astadi, dara deca pote fi in lumea aceta o consolatie in factia unei nenorociri atatu de mari pentru familia generalului Solomonu si pentru noi toti, va fi negresitu suvenirea neperitoare a vietiei sele plina de devotamentu, de credintia si de onore, pre care o va inscrie cu fala istoria nostra militara. Sa damu, domniloru, cea din urma sarutare bravului nostru camaradu Alesandru Solomonu si memori'a lui sa remana adencu sepata in animele nostre!“

Cetimu in Press'a :

Spre a-si face lectorii nostri o idea de proportiunile ce luase conflictu...

Crimele reale seu imaginare, ce imputa guvernulu otomanu muntengreniloru...

Altmintrea, aceste esigentie neandite, aru fi fostu formulate, dupa o corespondentia a „Gazettei de Colonia“...

In numerulu urmatoriu delu 21 „le Nord“ da explicatiuni mai lamurite...

Ieta cum se esprima „le Nord“ dela 21 Ianuariu ;

O revolutiune in Muntenegru, ca aceea ce face a se prevedea depe-sia din Vien'a, de care amu vorbitu...

cestiune, si dupa tota probabilitatea, Germani'a a unitu staruintele sele cu ale celoru alte poteri dela Nordu.

Varietati.

Ninsore mare s'a pornitu de eri dimineta. Dupa „Hr. Ztg. pre Praova a troienitu neu'a drumulu incatu se impede-case tota comunicatiunea

(Contingetulu de recruti) pre an. 1875, din partea regatulu Ungariei face 40,933, recruti si 4093 (ad 10%) rezervisti...

(Suspensiu). Advocatulu din Al-b'a-Iuli'a Dr. Iacobu Halasz a fostu suspinsu dela exercitiulu advocaturei prin decretu alu tablei reg. (22 Dec. 1872 Nr. 9734) pentru ca au primitu mita 300 fl. dela partia contraria.

Despre proiectat'a intrevedere a monarhiloru ce are sa se intemple la primavera in Rom'a, diuariulu „Berliner Tabl.“ se scrie din Rom'a, urmatoarea scire: Din mai multe parti se confirma, ca o noua intrevedere a regelui Victoru Emanuilu cu imperatulu Germaniei, precum ci cu alu Austriei, este iminenta si anume indata ce se va desprimaverá cam catra finitulu lui Martiu.

(Nou consulatu austriacu) s'au infiintiatu in Berlada, pentru interesulu — precum se dice — a tartaniloru (supusiloru) ostrunguresci.

(Boieri faliti) Cetitorii nostri nu voru fi uitatu boieresc'a staruintia a contelui Bela Kegleviciu, (bosniacu de origine) de a se rostringe dreptulu elect. prin urcarea censului si de a combate dreptulu de limba alu natiunalitatiloru, sumutiatu fiindu de cei mai ruginiti ciocoi din Transilvani'a, de Kemenesci, iera renegati, caci renegatii suntu pururea cei mai aprigi dusmani ai natiunei de care s'au lapedatu...

Garibaldi intra in Rom'a. La tempulu seu amu anuntiatu onor. lectori, ca betranulu Garibaldi, celu mai mare patriotu alu Italiei fu alesu in vechi'a capitala de doue colegie electorali reprezentante in parlamentu. Intrebatu atunci, deca e aplicatu sa-si ocupe locul, a respunsu afirmandu, si eata dupa ce i s'a restituitu sanetatea struncinata s'a si resolutu sa aduca alegatoriloru in specie, si natiunei sele in genere tributulu recunoscintiei. Insocitu de fiulu seu Menotti a parasitu Caprer'a si Duminec'a trecuta a si pusu picioru pre pamentulu patriei sele. Pen'a ni-e prea debila, ca sa putemu dá on. lectori o icona via despre eutusiasmulu, ce l'a intempinat generalulu din partea aloru sei. Pre unde numai a trecut, a aflatu aceea, ce pote affa invingetoriulu. Nicairea inse o intempinare,

Asociatiunile lucratoriloru au esitu in tota pomp'a ca sa salute pre salvatorulu loru. Guvernulu inse temendu-se de demonstratiuni republicane a prevenitu, si a postatu doue brigade de onore la gara, iera regele galantomu a tramisu specialu pre unu adjutante de ai sei, ca sa bineventeze pre sufletulu poporului seu. Plecandu Garibaldi dela gara nu a aflatu in calea sea decatu cununi de flori; iera pre balcona si prin ferestri sessu frumosu, carele se intrecea aruncandu-i rose si salutá cu marama albe. Nimic'a inse nu fu mai miscatoriu, de catu momentulu, candu cetatienii sarira asup'a trasurei, desprinsera caii, si insisi trasera carulu de triumfu, in care siedea eliberatoriulu Italiei. Cine a fostu presentu la anulu 1848 in Blasiu si au vediotu cum poporulu romanu trasera carulu, in carele siedea marele Barnuti, acel'a pote avea numai o idea buna despre casulu cu Garibaldi.

Cele-lalte le retacemu, crediendu ca on. lectori vedu cum a decursu mai departe primirea generalului. — Amintimu aici numai inca atat'a, ca intrandu Martiu in parlamentu fu primitu cu o bucuria nespusa, carea fu manifestata prin scolare si prin „eviva“ prolungite.

(Esecutarea lui Freuth). Cetitorii nostri si voru aduce aminte cum acestu judanu ucise pre altu judanu Katscher cu care caletorise impreuna intr'unu cupeu pre calea fer. — Freuth (Freund se publicase din gr'siala) au fostu judecatu la morte prin strangu, sentintia fu inaintata la domnitoriulu cu sperarea de a se schimbá pedeps'a de morte, inse domnitoriulu aru fi refusatu dicendu, ca trebuie sa se statorésca esemplu pentru asemenea crima cumplita. Sentintia dara se esecuta la Olomuti in Moravia, la 29 Ian. a. c. intr'unu locu inchisu, asistaneu numai patru judecatori si doue persone private.

Raportu comerciale.

Sabiu 5 Fauru n. Gran 4 fl. 53 xr. frumosu, 4 fl. 27 xr. mestecat, 4 fl. — xr. cualit. infer.; secar'a 3 fl. 13 xr. pana 2 fl. 73; — orzu fl. 3; ovesu 1 fl. 60 pana 1 fl. 33 xr.; cucuruza (porumbu) 2 fl. 87 xr.; cartofi 1 fl. 33 xr. galé'a austriaca. Canep'a — fl. maj'a. Lintea 6 fl. — xr.; mazarea 6 fl. — xr., Fasolea 6 fl. 67 xr. Fenn legatu — fl. 85, nelegatu — fl. 80 xr., paie lungi 60 xr., scurte 50 xr. maj'a. Lemne de foc 8—9 fl. stang. austr. Carnea de vita 18—20 cr. p., de porc 28 xr. Unsoarea 79 xr. pana la 1 fl. 20 cup'a.

Burs'a de Vien'a.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Din 24 Ianuariu (5 Febr.) 1875, Metalicele 5%, Imprumutulu nationalu 5%, Actiuni de banca, etc.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia gr. or. Muresiu Decé'a protopresbiteratulu Turdei inferioare, in urm'a milostivei resolutiuni d'to 10 Ianuariu nr. cons. 54 1875, se escrie concursu pana in 1 Martiu a. c. — candu va fi si alegerea. —

Emolumentele anuali a acestei parochii fiindu calculate tote in bani suie la 200 fl. v. a.

Voitorii de a ocupa acésta statiune suntu obligati a tramite petitiunile in intielesulu Stat. organicu la subscrisulu, pana la terminulu susu prefptu. —

Agarbiciu 16 Ianuariu 1875.

In contielegere cu comitetulu eclesiasticu.

Simeonu Popu Moldovanu, Protopopu gr. orient. (2—3)

Concursu.

Fiindu vacante doue stipendii de statu de cate 500 fl. v. a. menite prin resolutiunea prea inalta din 8 Aprilie 1864 pentru clerici gr. or. absoluti, cari dorescu a-si continua studele la vre-o Universitate, — de asemenea devenindu vacantu unu stipendiu de 250 fl. v. a. din fundatiunea Franciscu Iosefina, — pentru conferirea acestora se escrie prin acésta concursu pana in 7 Februaru a. c. st. vechiu.

Doritorii de a capeta unulu din aceste stipendii au a subterne la Consistoriulu arhidiecesanu, petitiunile loru pana la terminulu pusu cu urmatoarele documente:

- a) atestatu de botezu; b) atestatu de maturitate si dela institutulu, la care au ascultat in semestrulu acésta; c) atestatu de paupertate; si in deosebi cei cari voru concura la cele doue stipendie de statu a 500 fl. au a asterne preianga acestea si atestatul despr' absolvarea cursulu clericalu de trei ani la institutulu nostru pedagogicu-teologicu.

Diin siedintia Consistoriului arhidiecesanu plenariu, tinuta la Sabiu in 15 Ianuariu 1875. (3—3)

Nr. prot. 10/1875.

Edictu.

Marcu Farcasiu din Apoldulu infer. scaunulu Mercurei, carele de doi ani a parasitu pre legiuit'a sea socie Magdalen'a N. Cand'a fara a se scubicatiunea lui, — se citeza a se presentat' inaintea subsemnatulu scaunu ppscusu in terminu de unu ani si-o di, si anumitu pana in 18 Ianuariu 1876, caci la din contra procesulu divortialu asup'a-i intentatu se va pertracta si decide si in absentia lui. —

Mercurea in 17 Ianuariu 1875.

Scaunulu ppscusu gr. or. alu Mercurei.

I. Droc u Adm. prot. (1—3)

Nr. 8/875.

Edictu.

Prin care Marin'a Ioanu Tristiu marit. Iacobu Hanzu din Gurariulu in scaunulu Sibiului, carea in 10 Oct. 1874 au disparutu din comun'a ei natale si dela barbatulu ei fara a se fi mai potutu dá de urma-i si fara a se sci de se mai afla in vietia, la cererea barbatulu ei Iacobu Hanzu se provoca prin acésta, ca in terminu de unu anu, si anumitu pana in 1 Fauru 1876, seu sa se intorca la barbatu seu sa arete la acestu foru, in persona seu prin plenipotentiatu, causele din cari nu pote traí cu barbatulu ei, pentru ca pre cale legale sa se pota otari cele cu dreptu si cu cuviintia; pentruca la din potriava, acea Marin'a Iacobu Hanzu se va privi ca fugara — fara cuventu — si se va judeca — in urm'a cererei barbatulu ei, — dupa prescrierea canóneloru st. nostre bisereci.

Sabiu 18 Ianuariu 1875.

Forulu matrimonialu gr. res. alu protopresviteratulu tract. Sabiului I. (2—3)

Ioane Mog'a,

Doctoru de medicin'a universa, medicu de casa alu Escelentiei Sele P. Archiepiscopu si Metropolitu

Mironu Romanulu,

ordinéza in totu decursulu dilei in locuint'a sea provisoria: Sabiu strad'a Cismadiei Nr. 7 catulu I.

Disponendu asup'a unui instrumentariu mare, este in pusetiune de a efeptu tote operatiunile chirurgice, oculistice si obstretice (nasceri); asemenea prin operate corespundietorie de a cerceta si vindeca tote morburile de ochi, urechi, gatu, famci, nervi (prin electricitate).

Ordinatieunea pentru studenti in locuintia gratis. (1—3)